

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Ba, ngày 04/02/2025.

PHẬT PHÁP VẤN ĐÁP

BÀI 166

Chúng ta tu hành cần chọn một pháp. Theo tứ y pháp thì chúng ta chọn pháp liễu nghĩa mới có thể thành tựu. Pháp được chọn phải phù hợp với phương thức đời sống và công việc của chính mình. Rất nhiều người chọn sai pháp, không thuận tiện trong công việc và không dung hòa giữa tu hành với đời sống nên dẫn đến nhiều phiền não. Họ thậm chí còn đối diện với mâu thuẫn gia đình. Trong bối cảnh đó, họ không biết cách nào để giải tỏa vì trong tư tưởng chỉ nghĩ là học Phật, niệm Phật, ăn chay là tốt nên bắt cả gia đình làm theo khiến sinh ra phiền não.

Ngày nay nhiều người học tập hay đọc Kinh giáo đều không khế nhập là do họ đã chọn pháp quá cao nên làm không nổi. Hằng ngày đến Tam quy Ngũ giới và Thập thiện làm chưa tốt nhưng đã mau mắn đi thọ Bồ Tát giới. Họ cho rằng thọ Bồ Tát giới thì thành Bồ Tát. Tuy nhiên, đời sống của họ thì bức bách, buồn khổ, không an vui và tư duy hành động thì không có một chút nào giống Bồ Tát. Đó chỉ là Bồ Tát trên danh tự, trên hình thức chứ thực chất thì chưa phải là Bồ Tát.

Cho nên học Phật là phải thực hành những gì chúng ta đã học, đã nói, không phải là “*vung tay quá trán*”, nói cho người khác làm còn mình thì không chịu làm. Có người ngày ngày bảo người ta buông xả, bỏ thí còn bản thân thì vợ vào càng nhiều càng tốt. Phật Bồ Tát luôn nói những gì các Ngài đã làm nên lời nói của các Ngài luôn chân thật.

Việc học tập tu hành nơi nhà Phật không thể nóng vội, nhanh chóng. Hòa Thượng từng dạy rằng muốn loại trừ, thay đổi tập khí thì cần phải trải qua thời gian dài chẳng khác gì một bình từng đựng rượu phải mất một thời gian mở nắp mới bay hết mùi rượu. Việc đối trị không thể nhanh, không thể một sớm một chiều mà làm được ngay. Bởi thế, tượng của thập bát A La Hán, bậc đã chứng Lộ Tận Thông, đều có mỗi người một vẻ, có vị ngồi đó mà miệng như vẫn đang nhai là muốn nói đến tập khí vẫn còn. Thậm chí, đã là A La Hán rồi, khi nghe tiếng nhạc, trong bất giác họ vẫn tự động đứng dậy múa theo tiếng nhạc, đến khi kiểm soát lại mới phát giác ra.

Cho nên, 16 chữ tập khí phiền não mà Hòa Thượng từng nhắc gồm “*danh vọng lợi dưỡng, tự tư tự lợi, năm dục sáu trần, tham sân si mạn*” đã được huân tập trong chúng ta rất sâu dày, nhiều đời, nhiều kiếp. Cho nên muốn thay đổi nó phải mất rất nhiều thời gian, mỗi ngày một ít.

Câu hỏi đầu tiên trong bài học hôm nay, có người hỏi Hòa Thượng rằng: *“Kính bạch Hòa Thượng, tu học thành tựu ở các tông các phái đều có sự khác biệt. Ví dụ Mật tông thì “Tức thân thành Phật”, Thiên tông thì “Minh tâm kiến tánh” và vãng sanh Tịnh Độ tông thì “Bất thối thành Phật”, vậy ba bậc này có gì khác biệt không ạ?”*

Là hành giả tu hành, chúng ta cứ thành thật niệm Phật, không cần khởi lên ý muốn tìm hiểu, đọc qua, xem qua để biết người khác tu thế nào. Điều này cho thấy chúng sanh quá phức tạp, nhiều chuyện, càng cho thấy nghiệp chướng, chấp trước của chúng sanh quá nặng. Bởi thế mà việc độ chúng sanh của Phật, Bồ Tát rất là cực khổ. Nếu chúng sanh nghe lời thật làm thì Phật Bồ Tát đâu có vất vả. Như ông thợ vá nôi cả ngày niệm Phật, mệt thì nghỉ, nghỉ rồi thì lại niệm tiếp. Người như ông quả thật là lão thật, trung thật, thành thật không có vọng tưởng phân biệt. Ông được dạy sao thì ông làm như vậy.

Trả lời câu hỏi này, Hòa Thượng nói: *“Thành Phật thì hoàn toàn như nhau nhưng khi tu hành thì phương pháp có sự khác nhau. Đối với tôi mà nói, Tịnh tông niệm Phật vãng sanh, “Bất thối thành Phật” là dễ dàng nhất, còn Mật tông – “Tức Thân thành Phật” hay Thiên tông – “Minh tâm kiến tánh” thì rất khó làm. Năm xưa, lão cư sĩ Hoàng Niệm Tổ - một vị Kim cang Thượng sư của Mật tông đã từng nói với tôi về vấn đề Mật tông “Tức tâm thành Phật”.*

“Ngài nói dân số chúng ta có 13 ức, sau giải phóng 50 năm, người tu hành Mật tông thành tựu chỉ có 6 người. Ông nói rằng: “Thế gian hiện tại, căn tánh tu học Mật tông không có nữa, về sau tu học Mật tông cũng sẽ không thành tựu.” Cho nên cả đời của lão cư sĩ đi đến khắp nơi đều tuyên dương Tịnh Độ, đều khuyên người trì danh niệm Phật và bản thân Ngài cũng niệm Phật vãng sanh. Việc này đồng tu ở Bắc Kinh đều biết. Trước lúc ông vãng sanh nửa năm, mỗi ngày ông niệm mười mấy vạn câu Phật hiệu. Đây là tấm gương tốt của người niệm Phật chúng ta. Ngài không dùng Mật pháp tu Tịnh Độ mà dùng phương pháp niệm Phật để tu Tịnh Độ. Đây là một khả thi rất quan trọng cho chúng ta.”

Cư sĩ Hoàng Niệm Tổ là Kim cang Thượng sư của Mật tông, Ngài rất thấu hiểu Mật tông nhưng Ngài lại tu Tịnh Độ và từng viết chú giải Kinh Vô Lượng Thọ. Do vậy, thời kỳ Mật pháp, căn tánh chúng sanh cạn kiệt như chúng ta, mà chúng ta thích chọn pháp cao thì không thể thành tựu. Bản thân tôi từng có người đề cập đến việc sẽ truyền Mật pháp cho tôi nhưng tôi từ chối và nói rằng tôi chỉ niệm Phật.

Câu hỏi thứ hai: *“Kính bạch Hòa Thượng, niệm Phật niệm đến công phu thành khối, làm thế nào để đoán định là thượng phẩm hay hạ phẩm và còn có thoái chuyển hay không? Trong tình huống nào thì thoái chuyển ạ?”*

Hòa Thượng trả lời: *“Niệm Phật niệm đến công phu thành khối thì vẫn có thể thoái chuyển. Vì sao? Vì bạn đối với thế gian này, bạn khởi tâm động niệm nên có thoái chuyển. Bạn đem hết tất cả những pháp thế gian này buông xả thì mới có thể*

không thoái chuyển còn nếu bạn khởi lên thì liền thoái chuyển. Bạn phải làm sao khiến mình đến thế gian này như một lữ khách, như đến ở một khách sạn, thế gian này không liên quan đến mình.

“Bạn phải dùng thái độ sống ở thế thế gian như vậy thì tâm mới vĩnh viễn giữ được thanh tịnh, bình đẳng, giác ngộ, nhất định không bị mê hoặc, không bị thoái chuyển. Làm thế nào để biết được là thượng phẩm? Sanh tử tự tại là thượng phẩm, tức là muốn đi lúc nào thì đi lúc đó, muốn ở thêm vài năm không hề gì.”

Sự vãng sanh của Hòa Thượng Hải Hiền là tự tại mà ra đi. Khi còn sống, tuổi thọ của Ngài không dài như vậy nhưng Ngài ở lại thế gian để biểu pháp cho chúng sanh. Nếu 80, 90 tuổi mà Ngài vãng sanh thì sự ảnh hưởng của Ngài không lớn. Đến lúc Ngài 112 tuổi, khi Tịnh Độ tông đang phát triển mạnh mẽ và việc hoằng pháp của Hòa Thượng Tịnh Không đang được nhiều người chú ý, thì sự vãng sanh của Ngài có ảnh hưởng lớn đến mọi người.

Hòa Thượng nói: *“Người vãng sanh thượng phẩm là tự tại đối với sanh tử, muốn đi lúc nào thì đi lúc đó. Người có phẩm vị thấp hơn thì không được tự tại. Nếu người công phu thành khối, biết trước giờ mất một năm, hai năm là bậc trung, hoặc biết trước ba tháng, nửa năm đại khái cũng thuộc về trung phẩm vãng sanh. Biết trước, một tuần, hai tuần, ba tuần hoặc 4 ngày thì thường là hạ phẩm vãng sanh. Phẩm vị chúng ta không cần để trong lòng vì việc để trong lòng đã phá hỏng tâm thanh tịnh. Chúng ta chỉ cần cầu vãng sanh thì được rồi.*

“Ngẫu Ích Đại sư nói được rất hay rằng: “Chỉ cần được vãng sanh thì cho dù hạ hạ phẩm vãng sanh là cũng thấy đủ rồi”. Tuyệt đối không cần lo đến phẩm vị cao hay thấp, tâm của Ngài rất thanh tịnh, rất khiêm tốn. Thế nào là tâm tịnh? Là trong tâm không có một ý niệm nào khác, không có phân biệt, không có chấp trước. Nếu có phân biệt, chấp trước thì tâm không thanh tịnh, cho nên, phải đem những thứ này buông xả. Chúng ta không nên hoài nghi những gì Phật dạy. Chúng ta nhất tâm hướng Phật, nhất tâm niệm Phật thì nhất định được vãng sanh.”

Đạt hạ phẩm vãng sanh thì khi về Tây Phương, thời gian thành tựu sẽ lâu hơn. Hòa Thượng nói *“Chúng ta chậm một ngày thành tựu thì chúng sinh thêm một ngày đau khổ”*. Theo Hòa Thượng chỉ dạy thì niệm Phật thành khối vẫn bị thoái chuyển cho nên chúng ta không xem thường, chủ quan, không để mình có cơ hội tiếp xúc với *“năm dục sáu trần”* vì chỉ trong thời gian ngắn đùa giỡn như thế sẽ bị *“năm dục sáu trần”* nhấn chìm. Chúng ta thấy những thứ khiến chúng ta phân tâm việc tu học thì phải nên tránh xa.

Đặc biệt, khi chúng ta có phước báu thì *“danh vọng lợi dưỡng”* sẽ đến, cho nên nếu chúng ta không biết tận dụng *“danh vọng lợi dưỡng”* để phục vụ cho chúng sanh thì chúng ta sẽ bị vương mang, bị tiêm nhiễm, dính mắc vào đó. Hòa Thượng từng nói

“*tích tài tán đạo*” – Khi tiền của nhiều rồi thì đạo tâm thường không còn. Nếu để ô nhiễm, dính mắc thì hiện đời đạo tâm, đạo hạnh mất hết, thậm chí hết đời này, chúng ta không được vãng sanh mà còn đi vào cảnh giới ác, cho nên cõi Ta bà là chốn không dễ đùa.

Hòa Thượng cũng dạy chúng ta khi tu hành không cần để ý đến phẩm vị, vì như thế đã làm mất đi tâm thanh tịnh của mình. Có những nơi niệm Phật nhưng niệm được một lúc là nói: “*Cha A Di Đà ơi cho con vãng sanh Cực Lạc*”. Thật ra chỉ cần niệm Phật đạt đến tâm thanh tịnh thì tâm tâm tương thông, niệm Phật đạt đến sanh tử tự tại thì đi lúc nào là đi, không cần phải nói như vậy. Chúng ta nỗ lực dụng tâm “*chân thành, thanh tịnh, từ bi*” mà lão thật niệm Phật và ứng dụng trong đời sống thường ngày, đối nhân xử thế thì mọi việc làm hằng ngày rất dễ dàng, gần như có sự chỉ bảo an bài, tính sẵn một cách thỏa đáng, thậm chí không cần chúng ta khởi tâm động niệm.

Câu hỏi thứ ba: “*Kính bạch Hòa Thượng, con nghe Hòa Thượng từng nói: “Tự tánh Di Đà, duy tâm Tịnh Độ”, vậy thì cần gì phải cầu sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc, con xin hỏi hai việc này có gì khác biệt không ạ?*”

Hòa Thượng trả lời: “*Hai câu nói này là tôi dẫn từ trên Kinh, không phải là tôi nói. Câu nói “Tự tánh Di Đà, duy tâm Tịnh Độ” là nói trên lý, cho nên, người không cầu vãng sanh Tây Phương Tịnh Độ, chỉ dựa vào sức của chính mình mà thân chứng được “Tự tánh Di Đà, duy tâm Tịnh Độ”, khế nhập được cảnh giới này thì họ sẽ thành Phật.*

“*Nếu bạn có năng lực này thì bạn không cần cầu vãng sanh. Còn tôi thì tôi không được! Năng lực của tôi không thể nào đạt được “Tự tánh Di Đà, duy tâm Tịnh Độ”, không thể khế nhập được cảnh giới này để ngay đời này thành Phật. Tôi nhất định phải cầu vãng sanh Thế giới Tây Phương Cực Lạc. Đến được Thế giới Tây Phương Cực Lạc, thấy được Phật A Di Đà mới có thể thân chứng được tự tánh Di Đà*”.

Chúng ta phải hiểu đâu là lý, đâu là sự, đâu là tánh, đâu là tướng. Có những người không hiểu được trình độ công phu của chính mình nên thường nói những việc trên trời cao, cuối cùng tu hành không đạt được. Với căn tánh của Hòa Thượng mà Ngài nói Ngài không có năng lực vậy với căn tánh của chúng ta so với Hòa Thượng thì như thế nào?

Có lần Hòa Thượng từng nói rằng trong 36 năm Ngài giảng Kinh nói pháp, không ngày nào Ngài không niệm Phật, tụng Kinh mà phiền não trong Ngài vẫn hằng ngày dấy khởi. Vậy, chúng ta thì sao? Ngày nay công phu hành trì của chúng ta rất tan nhạt, cho nên, chúng ta phải hiểu rõ tâm cảnh của mình để biết cách dụng tâm, luôn cảnh giác xa lìa những thứ gây ảnh hưởng làm mất đạo tâm của chúng ta.

Chúng ta phải biết căn tánh của mình ở chỗ nào? Chúng ta vẫn là phàm phu, vẫn là tham sân si đầy rẫy. Còn ai đó nói những lời có cánh, làm chúng ta ảo tưởng, đưa chúng ta lên đọt dừa thì chúng ta phải thận trọng.

Ba câu hỏi hôm nay của những người chưa chân thật, thành thật nghe pháp. Tâm họ đầy sự mong cầu, phân biệt, vọng tưởng, chấp trước. Trong thế gian này, “*tham*” là thứ mà mỗi chúng ta đều vướng mắc. “*Tham*” có thể dẫn đạo chúng ta trong mọi khởi tâm động niệm, hành động tạo tác, đối nhân xử thế tiếp vật. Nếu chúng ta không quán sát thì một khi bị “*tham*” dẫn đạo, chúng ta rất khó để thay đổi nó. Thế mới nói, chôn Ta Bà này thật chẳng dễ đùa. Cho nên chúng ta nghe lời thật làm, Hòa Thượng bảo làm thì chúng ta làm, Hòa Thượng không bảo làm thì nhất định chúng ta không làm.

Khi chúng ta chưa tu hành thì chúng ta chưa có gì, đến khi tu hành thì sẽ có phước báu, chuyển nghiệp. Lúc này chúng ta phải biết cách để đối trị, tránh dẫn đến chỗ sai lầm. Thực tế đã có nhiều người làm càng lúc càng sai, chìm đắm vào “*danh vọng lợi dưỡng*”. Lợi ích chúng sanh càng lúc càng ít mà lợi ích cho bản thân thì càng lúc càng nhiều là sai lầm. Phải mau mau cải đổi mới kịp, nếu không thì dần dần đạo tâm sẽ chẳng còn, nói chi đến đạo hạnh giải thoát. Cho nên Phật pháp phải dùng thời gian dài, không phải một, hai năm thậm chí là phải vài chục năm để khế nhập, để tu tập. Trong vô lượng phước báu thì vô lượng thọ là quan trọng nhất, cho nên chúng ta cần có tuổi thọ, có đủ thời gian để tu tập, để thay đổi. Tập khí phiền não của chúng ta không phải một sớm một chiều mà đối trị được, cần có thời gian để thay đổi, giống như bình từng đựng rượu cần có thời gian dài mới bay hết hơi rượu./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!